

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Din cauza s. sărbători „Pogorirea S. Duch” numărul procsim va apăre Joi în 16 Iunie v.

Nr. 3062 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale din arhidieceșca Transilvaniei.

Fiind sosit timpul pentru publicarea de concurse la posturile de învățatori, cari nu sunt ocupate definitiv, prin aceasta se atrage atențiunea oficiilor protopresbiterale la cerculariul consistorial din 24 Iuliu, 1886 Nr. 4036 publicat în numărul 81 al diariului „Telegraful Român” din anul 1886, cu care s'au făcut cunoscute dispozițiunile comisiunei administrative a tipografiei arhidieceșane, privitoare la tarifa pentru publicațiuni bisericesci-scolare, reimpresionate altcum și în circulariul consistorial de datul 11 Iunie, 1887 Nr. 3199 Scol.

În special se aduce de nou la cunoscintița oficiilor protopresbiterale, că:

1. Pentru publicarea concursului la postul de învățatoriu pentru o singură comună bisericească este a se solvi o tacsă de 6 flor.

2. Dacă concursul cuprinde două comune bisericesci, atunci tacsă de 6 flor. se împarte în părți egale, având a solvi fie-care comună bisericească, 3 flor. drept tacsă pentru publicarea concursului.

3. La concursurile cumulative pentru posturile de învățatoriu dela mai multe ca două comune bisericesci, pentru fie-care comună bisericească este normată o tacsă de 2 fl. v. a.

4. Tacsă astfelu normată se va așterne deodată cu concursul, care altcum nu se poate da spre publicare.

În legătură cu acestea se atrage de nou atențiunea oficiilor protopresbiterale la stricta observare a dispozițiunilor din § 76 al Normativului scolariu, votat de sinodul nostru arhidieceșan în ședința dela 13/25 Aprile, 1882 Nr 137 Sin., în care se normează cele privitoare la escrierea de concurse pentru ocuparea posturilor de învățatori, îndatorându-se oficiile protopresbiterale la observarea acelora precum urmează:

a) concursul se compune de cătră comitetul parochial și are a conține în mod cât mai precis condițiunile, ce se recer dela învățatori, și emolumentele, ce li se acoardă;

b) concursul se transpune oficiului protopresbiteral, care aflându-l în ordine, îl va așterne consistoriului dimpreună cu actele referitoare la devenirea în vacanță a postului de învățatoriu;

c) comitetul parochial e obligat a escrie concurs în termin de 8 zile dela încheerea anului scolariu,

ear protopresbiterul are de a așterne acel concurs în termin de alte 8 zile consistoriului.

Din ședința consistoriului arhidieceșan ținută în Sibiu, la 9 Iunie, 1888.

Nicolau Popea,
archimandrit.

Nicanor Frateșiu,
secretariu.

Sibiu, 10 Iunie.

În delegațiunile din uest an a venit sub discușiune din nou încheerea unei convențiuni comerciale cu România și noi din capul locului mărturisim, că am fost de credință, că acest obiect, atât de important pentru ambele țeri vecine, va și veni la ordinea zilei.

Răspunsul ministrului nostru de esterne în obiectul acesta pare a fi mulțămît numai pe agrari, ear clasele comerciale, clasele industriale, ale cetățenilor, cari au purtat negoțiu cu România de loc nu par a fi mulțămite cu stările de lucruri, create sub presiunea unor oameni, cari, voinđ a monopolisa totul în favorul lor, nu aud vaietele populațiunei transilvane, care a trăit în mare parte din căștigurile făcute cu negoțuri în România.

Am fost totdeuna față cu acest obiect în clar, am spus totdeuna vederile noastre așa de limpede, cum cu drept am cređut, că suntem interpreți fideli ai tuturor popoarelor din țeară, ear nu numai ai boerilor aristocrați.

Pentru ce s'a întrerupt negociațiunile între aceste două state vecine și amice, este prea cunoscut, și cunoscut este și aceea, că cu rășboiul vama a bătut la ușile mărginenilor sărăcia, poporul cu sutele a emigrat în țeara vecină, mulți măestrii și-au transpus stabilimentele lor acolo și prin aceasta au causat țerei noastre daune nespuse de mari, lipsindu-o de o grămadă de contribuenți de dare, lipsindu-o de mulți fii onorabili ai comunelor și bisericeșilor și lăsând aici vatra părintească pustie, suvenirile din copilărie îngropate în noianul uitărei până la zile mai bune, când cercurile normative se vor îndura să le înlesnească ear venirea în țeara lor și să le facă posibil traiul de toate zilele aici. Am đis din capul locului, că România, punându-se pe terenul protecționist de a și crea o industrie în țeară, a trebuit să îngreuneze încât-va intrarea articulilor din Austro-Ungaria, dar nici decât interesul ei nu era și nu a fost ca să facă intrarea acelora imposibilă. Așa a pus în lucrare tariful autonom, un tarif, care nici decât nu era chemat să provoace rumperea negociațiunilor, ci să înlesnească cu timpul peste deci ori sute de ani crearea unei industrii naționale române, ear nici decât așa peste noapte și în fuga mare, și din punctul acesta de vedere nu poate fi condamnată procederea guvernului român.

Guvernul austro-ungar a răspuns la aceasta măsură luată de România, cu măsuri cu mult mai drastice și în special Ungaria a fost, care sub titlul, că în România boala de vite este în permanență, încă cu ani înainte nu a permis conform vechei convențiuni nici intrarea vitelor române peste frunțăriile ungare, nici intrarea produselor brute — de unde cu deosebire economii de oi au suferit daune enorme, cei mai mulți au falimentat chiar, fără ca să fi avut plângerile lor vre-un rezultat la cei ce sunt datorii să apere interesele cetățenilor.

Ca să se îngreuneze și mai mult încheerea unei convențiuni, tot agrari nostri au pus la cale prin sumetenia cea escorbitantă de deputați dietali ai lor, ca România asemenea Austro-Ungariei să înființeze așa numitul cordon veterinaru, la care măsuri România neinvoinđu-se până astăzi, lucrurile au stagnat și vor mai stagna multă vreme. În timpul acesta o firmă după alta falimentează, meseriași stau să ia lumea în cap, lasă acul, sula și ghileul și se fac servitori de cancelarie, haiduci de temnițe, servitori la drumurile de fier, ear în România țeranii ridică ciomegele tot asupra boerilor, pe când la noi oamenii mai disciplinați și mai dedați la suferințe suferă până unde pot, o stare de lucruri pusă la cale de cei ce totdeuna au căutat numai de interesele lor.

Intr'aceasta nici prețul vitelor nici al cerealelor nu s'a scumpit de așa, ca să se poată imbuiba cei ce în veci nu se pot sătura, ear bietul popor, bieții meseriași și industriași înzădar asteaptă îndreptarea lucrurilor în spre bine. În România morile artificiale de făină încep ear a se misca, fabricele de spirt fac concurență însemnată spiritului austro-ungar, ciobotarii secui au trecut de mult dincolo și se pare că tot noi și numai noi, statul austro-ungar, o să tragem cea mai scurtă din acest rășboiu vama înscenat de ciocoi nostri în favorul intereselor lor specifice, ca și când ađi întocmai ca înainte cu sute de ani ei ar fi singurii stâlpi ai țerei, ei ar purta greutățile și nu toți cetățenii.

Nu am voi să se interpreteze rău cuvintele noastre, nu am dorii nici aceea, ca să se creadă, că noi nu iubim clasa mai înaltă a societății, care încă are dreptul seu de esistență și chiar meritul pentru omenime, dar nu putem să suprimăm dorința noastră ferbinte de a vedé încheiată earși convențiunea comercială ca una, care a asigurat la mulți oameni pânea de toate zilele, ca una, ce a fost isvor de bunăstare pentru unele ținuturi și ca una, pe care nu o reclamă numai interesele comerciale, dar și interesele politice.

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Opper.

II. Piramidele.

Un tablou din present.

(Urmare.)

Beduinii îmi spuseră numele tuturor satelor murdare, ce zăceau risipite colo jos pe ruinele trecutului, îmi arătară moșia de alabastru din Cairo, — eu nu-i ascultam, — visam, — vedeam pe marele Sesosii (Sesostris), pe Ramessu (Ramses) cel bogat, pe Psammetic și Hopra în față-mi, — vorbiam cu Osiri, — nu me mai cugetam, simțiam și me delectam.

Cât voi fi stat astfelu, nu sciu; în sfârșit me treziră călăuzii mei, căci diceau ei, ar fi vremea de

plecare, dacă am voi să ajungem până pe noapte în Cairo. Me sculai mecanicesce. Atunci îmi dădu unul dintre ei un ciocan mic, pe care-l aduse în brêul, ce-i stringea cămașa cea albă. La început nu sciam de loc, ce voesce, — ah, așa: un englez adevărat nu se duce de aici, fără de a nu fi rupt cu mâna proprie o bucată de peatră de aici, pe care și o duce apoi în patria sa insulară, o arată preșinilor sei, spunându-le, că el însuși cu mânile sale a tăiat-o de pe vârful celei mai înalte piramide din Egipt. Mult au sfârmat pe aici voiajorii acestia, cari își iau suvenirii de pretutindeni; numai că regele Chufu le-a dat de lucru, pot să tot sfarme încă câteva veacuri!

Îi dădu ciocanul înapoi fără de a rupe nici un unghiuleț; cine vrea să-și ia pietrele cu sine, află destule în sus. Beduinii luară mai multe și le aruncară în jos; și eu încercai; — nici unul din noi nu putu să arunce mai departe decât mult până la primul pătrariu; era imposibil de a svêrlî o peatră barêmi numai până la mijlocul piramidei.

Ce să mai đic de re'ntoarcerea noastră? În jos mergea mai rău, decât la deal; la Gizeh me des-

părți de beduinii mei; era deja întunerec, cum se cade, când ajunsei înapoi la Cairo, și crișmariul opina, că am stat prea mult. Ear eu mai ieși în primblare până la Esbekich, un parc public mare în oraș, me aședai aci înaintea unei dintre cafenelele cele mărunte, sorbi o tasă de mocca, și fumaî în reverie o narghilea, până ce s'au liniscit toate în giurul meu.

Ca piramida aci descrisă, sunt în caracteristica lor generală toate. La a doua, este coridorul, ce conduce în camera mortuară a regelui, atât de strêmt, încât trebuie să te târesci formal pe foale prin el. Belzoni a fost cel dintâiu, care a intrat după arabi în ea, și anume la anul 1816. Acum sunt toate deschise și scrutate. Camera mortuară a piramidei a treia, este renumită prin forma arcuită, în care sunt cioplite cuburile de granit ale tavanului.

Admirabilul sarcofag de basalt cafeniu, ađi nu se mai află în camera mortuară; colonelul Howart Wyse, ca engles adevărat, l'a luat la 1837 cu sine.

(Va urma.)

Revista politică.

Espunerile ministrului de externe Kalnoky cu privire la politica esternă și în special cu privire la politica, ce o urmăresce monarhia noastră în Orient, varsă tot mai multă lumină asupra situației.

A vorbi deocamdată despre politica esternă, a dîs contele Kalnoky, este de tot greu, căci mai întâi trebuie să ne întoarcem privirile spre Berlin, unde s'a produs așteptata schimbare de tron. În timpul din urmă s'a dat dovezi destul de eclatante despre tăria raporturilor de alianță cu statul vecin, Germania. Dovezile probează, că suntem în raporturi așa de intime, și așa de puternice, încât schimbarea, ce s'a făcut în rîndul trecut, n'a putut întrînim influința o modificare a lor; de aceea în ambele imperii domnesce părerea generală, că și de astădată relațiunile noastre se vor păstra fără a suferi cea mai mică schimbare. După cum a mai accentuat ministrul, alianța are de scop a menține pacea în butul tuturor pregătirilor, ce se fac și scirilor ingritoare, ce se răspîndesc.

În ceea ce privește politica orientală ministrul a accentuat, că guvernul austro-ungar s'a pus de program a face ca toate națiunile din Macedonia să socotească monarhia noastră ca pe amica cea mai intimă și neinteresată. Între Atena și Constantinopol trebuiesc susținute raporturi bune și amicabile; de altcum cu Grecia trăese monarhia noastră în relațiuni de tot amicabile. Interesele monarhiei congruează cu ale Greciei și ele trebuiesc apărute. Politica urmărită până acum își are efectul său. Aproape toate popoarele balcanice cunosc intențiunile imperiului nostru și ele convin cu interesul lor, pe aceasta cale se va putea străbate și mai departe pe la Salonich.

Politica urmată cu Italia e cunoscută. Italienii ne sunt buni preteni și stau strînși aliați cu noi. Guvernele se spriginesc împrumutat, urmărind o țintă comună, care culminează în menținerea păcii. Diferitele partide ale delegațiunii au exprimat încredere deplină pentru politica esternă.

„Cătră poporul meu.“ Așa e adresată a doua proclamațiune a noului împărat german și care e tema la ordinea zilei. Proclamațiunea a produs în întreaga Germanie o bună și favorabilă impresiune, deși afară de frase generale, ceva concret nimic nu cuprinde în sine, o parte din presă îi atribue vorbe simpatice și călduroase.

Chemat pe tronul părinților mei, dice împăratul, am primit guvernarea, înălțînd privirea mea spre regele tuturor regilor și am jurat lui Ddeu, că voi fi pentru poporul meu după exemplul părinților: un principe drept și bun, creștin adevărat, voi căuta pacea, voi promova prosperitatea țerei, voi ajuta pe sermani și nenorociți și voi fi un păzitor credincios al dreptului.

Sinodul arhidieceșan.

Raport mai detaliat.

Ședința a XI-a, ținută la 11/23 Maiu, 1888.

Ședința se deschide la 9 oare a. m.

Protocolul ședinții precedente, nefiind redactat, autentificarea se amână pe ședința procsimă.

Presidiul prezentează declararea d-lui dep. Dr. N. Olariu, prin care renunță la mandatul din cercul Geoagiului și optează pentru mandatul din cercul Tîrnavelor.

Să ia spre știință, și pentru cercul Geoagiului se însărcinează consistoriul a face pașii de lipsă pentru alegere nouă.

Presidiul prezentează cererea parochului Ioan Buzea din Merchiașă pentru un ajutoriu.

Se predă comisiunii petiționare.

La ordinea zilei urmează raportul comisiunii organizătoare, care prin raportorul seu Dr. Absolon Todea referă asupra rugărei comitetelor parochiali din protopresbiteratul Ungurașului pentru strămutarea locului central de scrutiniu și colegiile electorali preoțesci la alegerile de deputați sinodali și congresuali dela Cluș la B. Hoidin, ce la propunerea comisiunii se transpune consistoriului arhidieceșan spre studiere, avînd a face propunere în aceasta privință la procsima sesiune.

Tot comisiunea verificătoare prin același raport referă asupra propunerii comisiunii verificătoare, ca termenul de înaintarea protestelor contra alegerilor și resp. scrutiniilor de deputați sinodali să fie de 10 zile. Comisiunea propune: ca numai acele proteste să se ia în considerare, cari au intrat la presidiul sinodului în termen de 15 zile, computele dela scrutiniu resp. actul alegerii colegilor preoțesci.

Dl dep. Liviu Bran de Lemeny e de părere, ca sinodul în ce privește dreptul electoral să fie posibil numai liberal, și pentru aceea propune, ca protestele să se primească până la Dumineca Tomii.

Dl dep. Ioan Turcu însă spriginesce propunerea comisiunii.

Punîndu-se la vot ambele propuneri, se primește propunerea comisiunii.

În ce privește raportul comisiunii esmise pentru studierea cesiunii referitoare la înființarea a două eparchii, tot comisiunea organizătoare prin raportorul seu Dr. A. Todea propune: că, deoarece consistoriul arhidieceșan în aceasta cesiune nu și-a dat părerea, afacerea aceasta să se relege consistoriului, care se autorizează, ca susținînd conclusele sinodali în aceasta afacere de până aci, să și înainteze opiniunea deadreptul la consistoriul metropolitan, și apoi să raporteze în procsima sesiune.

Dep. V. Dămian, pentru de a nu se eluda dreptul de autonomie al singuraticelor elemente constitutive ale arhidieceșei, precum chiar și al complexului acestora, al însăși arhidieceșei, propune, ca obiectul să se transpună consistoriului cu îndrumarea, ca la procsimul sinod să vină cu o propunere în merit.

Punîndu-se la vot ambele propuneri, se primesc propunerea comisiunii.

Tot comisiunea organizătoare referă asupra proiectului de statut pentru pensionarea preoților și funcționarilor bisericesci. Espunînd pe scurt referențul dl Dr. Aurel Brote istoric al acestui statut și fa-sele prin cari a trecut constat, că pentru crearea unui fond de pensiiune două căi ar putea sta la dispozițiune, sau că arhidieceșă vine într'ajutoriu la crearea fondului de pensiiune prin fondurile sale, sau că preoțimea se asociază spre acest scop. Este știut însă, că arhidieceșă prin fondurile sale nu poate veni într'ajutoriu, pentru că toate fondurile își au mențiunea lor, și astfel n'a rămas decât calea a doua, și aceasta este idea fundamentală a statutului, și este și consult a se susține principiul acesta, pentru-că deoparte se regulează pretensiunile membrilor față de fond în mod exact, ear de altă parte pe aceasta cale se promovează și indemnul de economisare, ce la noi românii și altfelu e puțin dezvoltat.

Membrii institutului de pensiiune ar trebui să solvească cotisațiunile fice până la anul al 65-lea sau până la invaliditate. Cotisațiunile sunt ficsate după etate, deoarece o altă basă sigură lipsește, nefiind toți membrii presuntivi dotați cu salarii fice. Așadar și pensiiunile sunt amăsurate după etate. Participarea la fondul de pensiiune ar trebui să fie obligătoare pentru toți funcționarii bisericesci, căci numai așa s'ar putea asigura viitorul fondului. La început s'ar putea face abatere dela aceasta regulă pentru preoții înaintați în etate, ca să nu devină prea îngreunat fondul de pensiiuni, până când nu adună mijloacele suficiente.

Luându-se în comisiune de nou la desbatere acest proiect, comisiunea s'a convins, că numai luându-se de basă principii matematice, științifice, se poate, ca fondul să-și împlinescă obligămintele, și în aceasta privință a fost unitate de vederi, precum și aceea s'a recunoscut din toate părțile, că cotisațiunile sunt cu mult mai împovărătoare, decât ca preoțimea în starea materială de astăzi să le poată solvi. Deci practicabilitatea fondului numai așa ar fi asigurată, dacă s'ar afla resurse de ai veni într'ajutoriu și pe altă cale.

S'a ventilat mai multe idei în comisiune, așa, ca să concurgă comunele bisericesci cu o anumită sumă; s'au să se poarte anumite sărbători un anumit disc spre acest scop; sau că s'ar putea, ca într'o formă oare care și fondurile arhidieceșane să vină într'ajutoriu fondului, — dar toate aceste idei trebuie studiate.

Publicarea statutului cu un comentariu, la ce a insistat atât de mult consistoriul, comisiunea nu o aflat de practică, pentru-că părțile, cari nu sunt curat tehnice, sunt ușor de înțeles, ca însă să vină la cunoștință tuturor celor interesați ar fi bine, ca să se accludă la protocol.

Avînd deci comisiunea în vedere toate împrejurările accentuate face următoarea propunere:

Proiectul de statut pentru pensionarea preoțimei și a funcționarilor bisericesci din arhidieceșă să se accludă la protocol. Sinodul declară totodată, că proiectul de statut pentru pensionarea preoțimei și a funcționarilor bisericesci este acceptabil în principiu, dacă s'ar afla resurse, prin care s'ar putea ușora preoțimei și funcționarilor bisericesci plățirea cotisațiunilor la fondul de pensiiune.

Consistoriul arhidieceșan se îndrumă deci a căuta astfelu de resurse și anume a studia:

a) dacă unele fonduri ale arhidieceșei și în ce măsură ar putea concurge cu ajutoare pentru fondul de pensiiune?

b) dacă nu s'ar putea crea ajutoare pentru numitul fond dela comunele bisericesci prin satorirea de cotisațiuni fice anuale în bugetele lor, prin introducerea unui disc separat pentru fondul acesta în anumite zile de sărbătoare, prin destinarea unor pedepse de bani pentru fondul de pensiiune etc. și a face sinodului în sesiunea viitoare propuneri concrete. — Se primește întocmai.

Comisiunea organizătoare, în fine, tot prin raportorul seu Dr. A. Brote referă asupra cererei oficialului de cassă Petru Ciora pentru îmbunătățirea salariului seu, și sinodul la propunerea comisiunii ia următorul conclus: Se încuviințează adausul de salariu 100 fl. votat prin Ven. cons. arhidieceșan oficialului de cassă Petru Ciora pentru anul 1887. Ear pentru viitoriu se acordă oficialului de cassă Petru Ciora pentru persoana lui un adaus anual de 100 fl. la salariu, începînd dela 1 Ianuaru 1888. Adausurile pentru anii 1887 și 1888, sunt a se acoperi din economiile făcute în bugetul fondului administrativ, ear pentru anul 1889 să se pună adausul de salariu în bugetul ordinaru.

(Va urma.)

Nr. 2466 Epitr.

Raport general

despre activitatea consistoriului arhidieceșan ca senat epitropesc pe anul 1887.

(Înceere.)

Pe anul 1887 s'au așternut preste tot din tractul Abru-dului dela 3 comune; tractul Alba-Iulia dela 7 comune; tractul Branului dela 22 comune; tractul Brașov I dela 5 comune; tractul Brașov II dela 4 comune; tractul Mercurea dela 2 comune; tractul Orăștie dela 5 comune; tractul Reghin dela 8 comune; tractul Sebeș dela 7 comune; tractul Seliște dela 1 comună; tractul Sibiu dela 3 comune; tractul Sighișoara dela 2 comune; tractul Tîrnava inf. dela 5 comune; tractul Treiscaune dela 8 comune; tractul Unguraș dela 2 comune. — Suma 84 comune.

Din aceste date Venerabilul sinod poate cunoaște încât a succes până acum a introduce regulamentul pentru administrarea averilor. Numai începe nici o îndoială, că la regulata rațiocinare a averii pe la sate se opun multe, felurite și adese invingibile greutăți. Acolo însă, unde organele administrative de o parte și organele protopresbiterale de altă parte stăruiesc cu tot adinsul și din an în an la regulă, se produc rezultate adese foarte multămitoare.

Despre starea averii bisericesci în comune și în protopresbiterate, cum a fost ea și precum ea s'a putut constata din rațiociniile așternute, revădute și definitiv satorite, ne luam voie a așterne aici sub 2 și 3 câte un conspect de pe anul 1883 și de pe anul 1884. Din aceste conspecte sunt evidente toate datele, ce pot fi deoarece interes.

Pe anul 1883 s'au revădut la consistoriu rațiociniile din 744 comune; 190 comune n'au așternut rațiociniile. În aceste 744 comune se află 852 biserici, dintre cari 467 sunt din material solid, coperite parte cu figlă (241,) parte cu șindilă (226.) Cele mai multe biserici (564) nu cuprind mai multe decât 300 persoane și se află în stare bună (500.) Edificii școlare sunt 541, construite în partea cea mai mare (266) din material de lemn, cu 2 încăperi (320), și în valoare de 20-300 fl. — 82 edificii școlare se află în stare rea. Numai în 265 comune se află case parochiale, și în 567 comune porțiuni canonice. În aceste 744 comune au funcționat preste tot 1574 de epitropi, dintre cari 1001 nu știu scrie.

Valoarea întregii averi bisericesci administrate de comune represintă suma de fl. 3.287,426 40, din care fl. 412 899.63 sunt capitalul diverselor fundațiuni, fl. 756.137 sunt valori mobile, ear restul sunt regalii, pămînturi și edificii (fără biserici).

Pe anul 1884 datele sunt mai puțin complete, din motiv, că până acum nu s'au așternut consistoriului rațiociniile din 289 comune.

În protopresbiteratele, în cari datele sunt complete pe ambii ani (1883 și 1884) crescămîntul averii se prezintă în următorul mod:

Starea averii comunelor bisericesci pe anul 1884 au crescut față cu anul 1883:

în tractul Ungurașului cu	fl.	656.24
„ „ Tîrnavei inf. cu	„	758.55
„ „ Dobrei cu	„	1507.63
„ „ Devei cu	„	1670.78
„ „ Cohalmului cu	„	3764.42
„ „ Lupșei cu	„	4887.70
„ „ Abru-dului cu	fl.	4307.25
„ „ Cîmpenilor cu	fl.	5121.57
„ „ Branului cu	fl.	6879.36
„ „ Sighișoarei cu	fl.	6967.37
„ „ Orăștiei cu	fl.	7466.27
„ „ Zărandului cu	fl.	8112.09
„ „ Reghinului cu	fl.	8250.35

În decursul anului 1887 s'au terminat definitiv bisericile din Gurariu, Boiu-mare și Cobor, ear zidirile bisericilor din Albac și Secătura s'au continuat. De asemenea s'au terminat edificiile școlare în Dobârlău și s'au început zidirile în Jibert, Glimboaca, Ripa de sus și Balomir; case parochiale s'au zidit în comuna Sibiani.

Cu porțiuni canonice s'au provădut din fondul Rudolfin comunele: Cârna, Gărbău, Ernea, Sălciva de jos, Berghia și Someșfalău.

În sfîrșit aducem la cunoștință Venerabilului sinod, că fondurile școlare ale unor comune greco-orientale din tractul Bistriței (Valea-Bărgăului), cari fonduri se administru prin comitetul fondurilor grănițarești din Năsăud, s'au scos de sub aceea administrațiune și s'au predat în admini-

strațiunea unui comitet scolar, ales în înțelesul statutului organic de comunele proprietare.

Din șeuinta consistoriului arhidieceșan ca senat episcopesc, ținută în Sibiu la 20 Aprilie, 1888.

Miron Romanul m. p., Nicanor Frateșiu m. p.,
arhiepiscop. secretariu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Zarand, in 15 Iunie n. 1888. De vre-o câteva zile avem pe aici ploi torențiali. Ele au sosit la timp, poporul le-a așteptat de mult. Abia aceste ploi au putut să ne scape de „muscele columbace.” Timp de trei săptămâni, aceste musce au fost adevărată plagă egipteană asupra sârmanilor economi.

Preste și a fost imposibil să-ți scoți vitele la pășune, deoarece atâtea columbace se puneau pe vite, încât le obduceau corpul ca o crustă. În multe comune au perit vite de aceste musce. Și ce e mai mult, nu numai vitele cornute au fost atacate, ci și rimetorii și oile, chiar oameni încă au fost pișcați de ele.

Numai noaptea au putut să se pască oamenii vitele, tot noaptea au trebuit să-și are de cucuruz. Au trebuit ca să meargă oamenii cu lămpaș la plug, ca să poată ara. — Mulți și au cosit fâneațele, ca să aibă cu ce ține vitele.

Aratul de cucuruz abia s'a finit acum. Cucuruzul sau n'a răsărit de loc, sau foarte rar, așa încât a trebuit să se samene a doua oară. Cu deosebire cucuruzul sămănat mai de timpuriu a suferit preste măsură.

Unii economi dic, că i-ar fi degerat colțul în decursul iernei, eară alții, ceea-ce e mai probabil — susțin, că fiind locul rece, a putredit totalmente. Granele sunt frumoase. Ierburile sunt mijlocii. Încât pentru poame, cari sunt pentru Zarandeni un mare izvor de venit, în acest an sunt aproape nimicite. Prunii au degerat, eară unde nu au degerat, nu sunt prune. Mere, pere sunt foarte puține. Altoaele tinere au perit cu totul. Nucii au degerat în întreg Zarandul, ici-colea veți câte-o creangă verde numai pe ei. Nu este speranță mai mult ca să se reculeagă, economii vor fi necesități ca să ei tai. Daunele făcute în nucii se pot calcula la sute de mii de floreni, dacă luăm în considerare, că recolta nucilor în fie care an umplea de parale pungile Zarandeniilor. Este de notat, că rari sunt economii, cari să nu fi avut nucii prin grădini.

Agentii de pe la fabricele de funir ar putea face frumoase specule în nucii de pe aici, deoarece economii vor fi siliți a-i vinde. Mai anii trecuți s'au esportat mulți nucii, acum esportul ar putea fi colossal.

Alătura cu nucii au perit și persecii.

De vii nu vorbesc, căci pe aici nu avem, și struguri mîncăm, când vin dela Murăș; dar apoi să se cunoască, că nu sunt vii.

Rolul principal îl are vinarsul, și jidovii de vre-o zece ani incoace au inundat toate comunele unde sunt regalii, ducând cu sine ruina materială pentru comunele, unde se aședă. Numai în Brad sunt vre-o 9 familii. Ei pe unde se aședă fac stare. Carcima cu deosebire, apoi comerțul, speculele de tot soiul sunt îmbrățisate de ei.

La 2 Iunie s'a ținut în Brad, adunarea reprezentanții gimnasiului, a căreia membrii sunt membrii sinoadelor protopopesci din tractul Zarand și Hălmașiu. Adunarea a fost foarte bine cercetată. Aproape toți membrii din tractul Zarand, pe când din Hălmașiu, ca totdeauna numai părintele Butariu. Mare este indiferentismul în acel tract! Se vede, că nici afacerile bisericesci și școlari numai sunt în stare a mai stărni din indolență pe cei chemați a lucra.

Adunarea a decurs în cea mai bună ordine, și cu toată serioșitatea. Din raportul direcțiunii s'a putut convinge ori-cine, că gimnasiul în ce privește corpul didactic, mersul în învățământ, numărul elevilor, înmulțirea bibliotecii, a cabinetului fiscal, mineralogic, a colecțiilor botanice etc. etc. au luat un avent îmbucurătoriu.

În ce privește partea administrativă a averii fondului gimnasial, ea decurge în toată regula. Din venitele fondului se pot acoperi spesele necesari la susținerea personalului didactic și a altor trebuințe.

Li lipsese însă gimnasiului o sală de gimnastică, și încă unele mici ajustări la edificiul gimnasial. Asupra acestor defecte au fost făcută atentă reprezentanța gimnasială, și s'au luat conclud, ca să se cheme un architect spre a face planul de lipsă. Pentru facerea salei de gimnastică și a altor ajustări la gimnasiu, fondul va fi silit poate, a recurge după ajutoriu la consistoriul arhidieceșan și eventual și la consistoriul din Arad. Susținerea acestui institut asupra căruia inspectorul școlar s'a esprimit îndestularea sa merită tot spriginul posibil din partea autorităților noastre școlare.

Direcțiunea și reprezentanța gimnasială în conțelegere cu corpul didactic au făcut și fac ca acest institut se merite a fi spriginit de toți oameni de bine.

La 29 Maiu v. s'au început ținerea esamenelor la scoalele populare din acest tract, și vor dura până în 15 Iunie. Esamenele sunt conduse prin ppresbiterul tractual în persoană, eventual prin comisari esmiși din corpul profesoral dela gimnasiu și scoalele normale. Causa școlară este îmbrățisată cu toată căldura, ceea ce servește spre onoarea șefului tractual și în Zarand are destule elemente cu inimă, cu care se poată lucra pentru ridicarea acestui tract.

La 18 și 19 Iunie v. se va ține în Brad adunarea generală a învățătorilor din ppresbiteratul Zarand. — La aceasta voi reveni. *Coresp.*

Varietăți.

* (Înmormântarea împăratului german Friderich III-lea.) Programul ceremoniei funebre a fost cât s'a putut de simplă, după cum a fost dorința răposatului împărat. Luni dimineața la 9 oare s'au adunat cei invitați. La 10 $\frac{1}{2}$ oare după o rugăciune festivă rostită de predicatorul suprem de curte, Kōgel, s'a pus conductul în mișcare. Noul împărat a fost încungiurat de toți prinții. A luat parte regele Saxoniei, principele de Vales, mari duci de Bavaria și Hessen, marele duce Vlademir. Împărătesele veduve au rămas în castel, d'asemenea și rul englez Mackenzie. Principele de Bismarck n'a fost față la înmormântare. În fruntea generarilor se află bētrānul Moltke. Festivitatea a durat până la 1 oară. p. m.

* (Reuniunea română de agricultură din Sibiu.) *Duminecă în 1 Iuliu a. c.* st. n. se va ține în comuna Seliște o ședință publică a comitetului acestei reuniuni, ședința se va ține în sala cea mare a scoalei, se va începe la 10 oare a. m. și în decursul ei se va discuta destinația economiei de vite în ținutul „Mărginimei,” se vor face încercări practice din pomologie, și în fine se va ține un discurs despre însemnătatea reuniunilor agricole la noi.

La aceasta ședință publică sunt invitați toți membrii și spriginitorii reuniunii noastre și toți, cari se interesează de cauza progresului în agricultură. Sibiu, 22 Iunie 1888 st. n. *Comitetul.*

* Programul esamenilor publice dela scoala română capitală gr. or. din S. Sebeș, cu finea anului școlastic 1887/8.

Duminecă în 19 Iunie v. dela 10—11 $\frac{1}{2}$ deschiderea; dela 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ clasa I. de elevi; după amiazi: dela 4—6 clasa I. de elevi.

Luni în 20 Iunie v. 7—9 $\frac{1}{2}$ clasa II. de elevi; dela 9 $\frac{1}{2}$ —12 clasa III de elevi; dela 2—4 $\frac{1}{2}$ clasa II de elevi; dela 4 $\frac{1}{2}$ —7 clasa III și IV de elevi; dela 7—8 gimnastica, vizitarea grădinei de pomărit și încheierea anului școlastic.

La aceste esamene se invită cu toată onoarea părinții elevilor, precum și toți amicii și binevoitorii acestei școli.

S. Sebeș, în 1 Iunie, 1888 v.

Corpul învățătoresc.

* (Maial). Luni a doua și de Rosali în 13/25 l. c. și vor ține maialul toate scoalele elementare rom. gr. or. din Sibiu, în „Dumbrava” Sibiului.

* (Esposițiune.) Comitetul reuniunii industriale din Cluș a plānuit o esposițiune industrială regnicolară la Cluș pentru anul 1889

* (Călătoria cu roata din Brașov la București în 24 de oare) După cum se comunică din Brașov călătoria aceasta, ce era plānuită mai de mult, a trebuit să se amâne până Dumineca trecută. Din Brașov a plecat punct la 10 oare, a ajuns la Predeal (30 K.) la 12 oare, — pauza a fost 10 minute, la Sinaia (51 Klm.) 1 oară 27 minute p. m.; a plecat la 2 oare 5 m. p. m., a ajuns la Cămpina (81 Klm.) 5 oare 5 min. p. m., a plecat la 6 oare, a ajuns în Ploesci (118 Klm.) 9 oare 15 m. seara; a plecat la 3 oare 40 m., dimineața și a ajuns în București (178 Klm.) la 8 oare 59 minute dimineața la vama Calea Victoriei. Călătoria a ajuns cu 1 oară și o minută înaintea terminului. E de însemnat, că dealurile dela Predeal, Comarnic, Breaza și Cămpina toate au fost urcate cu roata.

Plan pentru instrucțiunea lucrului de mână în scoalele populare și în special în institutul pedagogic-icologic ortod. or. din Sibiu.

(Urmare din Nr. 53.)

9. Copilul este și trebuie să fie condus la spontaneitate, pentru-că ori-ce cunoștință sau dexteritate, fie ori cât de înaltă va fi, ea rămâne fără de nici o valoare, dacă nu o știe omul întrebunța. De altcum copii simt bucuria deplină numai atunci, când isprăvesc un lucru siguri de sine; nu le place a le ajuta alții și aceasta e foarte bună însușire, pentru-că aceasta îl conduce la mișcare pe picioare proprii, fi insuflă încredere în purtările sale proprii, căci își vede cu ochii să-i rezultatele încercărilor mânilor sale. El se convinge,

că și dēnsul poate produce ceva, prin urmare și el este un membru folositoriu în lume și poate câștiga câte ceva de sine însuși. În modul acesta se conduce tinerimea în decursul dezvoltării sale a lucra, a câștiga cele de lipsă independent și fără continuul ajutor străin; — căci vai, mare plagă este pe părinții impresurați de o casă grea de copii pe cari nu-i poate întrebunța la nimic independent, ear ei (părinții) singuri nu sunt în stare a-i provede cu toate cele de lipsă pentru viață.

10. Mai departe prin lucru copii sunt conduși la ordine și esacitate. Ordinea și esacitatea sunt baza unei culturi adevărat estetice.

11. Copii prin instrucțiunea în lucru se deprind a observa lucrurile cu toată atențiunea; mai departe se conduc pe o cale practică la diligență și perseveranță în lucrare.

Atențiunea prin lucru devine mai încordată, mai acurată mai amănunțită și mai serioasă nu numai asupra obiectului, ce îl lucrează copilul, ci și asupra studiilor teoretice din școală. Esperiența proprie dovedește aceasta în mod eclatant. Lucrând un obiect ești silit a-l observa mai bine și această observațiune lasă neperitoare cunoștințe în spiritul omului, pe când intuițiunea, obicinuită ași în școală, este foarte puțin durabilă și superficială. În modul acesta toate obiectele vor interesa pe copil mai deaproape, și-l vor face să le studieze mai cu de-amănuntul, ear nu să le treacă cu vederea ca pe nise lucruri netrebnice, pentru că în lume nu este nimic nefolositoriu.

Pentru de a ajunge mai repede la scop, trebuie alese pentru copii astfel de lucruri, la cari sunt siliți să cugete; obiecte curat mecanice nu corăspund scopului, deși sunt astăzi multime de școlari, cari nu sunt în stare a încheia o cutiută de lemn, desfăcută, sau a ascuți o cerusă, cum se cade.

Fără diligență și perseveranță e imposibilă ori ce pro-pășire. Și nu e lucru ușor a deprinde pe copii la acestea. Diligența și perseveranța merg mână în mână cu plăcerea și iubirea de lucru. Și fiind că copii nu au totdeauna plăcerea și iubire cătră studiile teoretice, de aceea le și lipsesc de multeori diligența și perseveranța la lucrări de acestea. La studiile teoretice de multeori întâmplarea face pe școlari să știe, ori să nu știe, pe când, la lucrările practice, ce poate ași, poate și mâne și poimâne și încă cu mult mai bine ca întâiu.

12. Industria de casă (lucrul de mână) va încopia într'un mod deosebit casa părintească cu școala. Productele palpabile ale copiilor, folosite pentru scopurile casnice, vor convinge pe părinți despre binefacerile școlii; acestia se vor simți îndemnați a face tot posibilul, ca să nu absenteze fiii lor dela școală, căci astfel de absență o consideră de păgubitoare. De aici urmează și aceea, că frecuența școlii va fi mai împopulată, — o împregiurare cu totul tot opusă celei de ași, când vedem, că trimit părinții copii lor la școală mai numai de frica pedepselor din partea organelor politice; și oare de ce aceasta? Pentru-că părinții nu ved să vină fiii lor dela școală cu nimic folositoriu pentru viață. Și deș, că în mare parte drept și au, — înzadar îi critică unul și altul, că sunt ignoranți față de binefacerile școlii.

13. Încrederea poporului în învățătorii lor va crește și acela se va îndemna mai ușor a jertfi pentru îmbunătățirea venitelor lui și pentru provederea școlii cu cele de lipsă pentru instrucțiune, deoarece nu totdeauna lipsa sau sērăcia este cauza necontribuirilor unuia sau altuia pentru un scop înalt, ci mai vērtoș nevoința sau îndărătnicia, provenită din ideea, că cutare sau cutare scop nu aduce foloasele, cari s'ar accepta dela el.

În fine este fapt, că învățătorii, cari propun în școală și industria de casă, se bucură de cea mai mare încredere și alipire la popor, pe când cei, ce nu posed cunoștințe industriale, nici pe departe nu-și pot câștiga această poziție ticnită.

Învățătorii însuși va fi în stare a-și îmbunătăți starea materială, carea și așa e destul de deplorabilă, prin pregătirea de articuli industriali, în tot cazul mai de preț decât ai învățăcelilor lui; apoi prin studiu privat își va putea și amplifica cunoștințele sale spre binele seu și al poporului.

14. Fiind întregită instrucțiunea prin lucrul de mână, în decursul studiului se pot cunoaște înclinările cele mai pronunțate ale fie-cărui copil, se poate convinge învățătorul prea ușor, care copil are talent pentru mecanică sau alt soi de industrie și care are talent pentru știință? În modul acesta nu se vor mai putea întâmpla greșeli în pregătirile de chemare ale cutărui sau cutărui școlar, ci se va aplica fie-care pe aceea carieră, cătră care îl chiamă talentul seu, și pe care va lucra cu mai multă productivitate, atât din punct de vedere al perfecțiunii, cât și al invențiunilor. Astăzi, după pregătirile școlii, fie-care școlariu nu visează altceva decât domnie; și domnia o înțelege șederea pe scaun lângă masa de scris sau vre-un titlu de cine știe ce branșă de știință fără de a se cugeta, de e chemat ori nu e chemat spre aceea, ce dorește. Această direcțiune a produs și produce un nefericit proletariat științific. În special pentru institutele pedagogice-teologice are lucrul o chemare deosebit de importantă, nu numai din motivele arătate mai sus, ci și pentru mișcarea corporală și recreația spirituală a elevilor acestor institute în oarele libere, cari și așa nu le pot folosi aceia pentru mișcări în liber.

(Va urma.)

Dare de seamă și mulțemită publică.

(Urmare din Nr. 58 și încheiere.)

În deosebi datorim cu mulțemită acelor doamne, domnișoare și domni, cari precum în trecut așa și de asta-dată

Iuând în considerațiune și înțelegând cererile noastre, au binevoit a ne dona parte cu prețioasele lor manufacturi, parte cu alte obiecte pentru sortirea aceloră în folosul aceleia-și fond, și anume: din Sibiu: dna Maria Cosma n. Roman; dna Anna Moga n. Bologa; dna Sabina Brote; dna Alecsandrina Rusu n. Sterea-Șiuluțiu; dna Agneta Eugen Brote; dna Iosefina Pascovici n. Dunca de Sajó; dra Elena Br. Pop; dra Minerva Cosma; dra Nina Dunca; dl Remus Cosma; dna Alecsandrina Mateiu; dna Eleonora Slavici; dna Ioana Bădila; dna Anastasia Toma; dna Otilia Comșa n. Cioran; dna Elena Popescu; dna Petronela Cornea din Macău; Ana Cosma din Adalin; Luisa Osian din Selsig; dra Laura Pop din Cehul-Selagiului; dna Ioana Petran din Almașul mare; dna Anna Filip n. Poruțiu din Tâsnad; dra Maria Stanciu din Năpradea; dna Leontina Moldovan din Benefaléu; dna Maria Gradovici din Năpradea; dra Virginia Pop; dra Cornelia Pop; dna Carolina Coroian din Cluș; dna Iuliana Marinceșu din Mireș; dna Anna Marinceșu din Bogdana; dna Lucreția Curea din S. Georgiu; dna Maria Gavrișiu din Bogdana; dna Eugenia Flonta din Catielul-rom; dna Sofia Selagian din Catielul-rom; dna Maria Ghețe din Sieredeiu; dna Anna Labó din Bogdana; dna Emilia Pop-Marcușiu din Zelau; dna Floarea Trenea; dra Letiția Trenea din S. Georgiu; dl Ladislau Vajda; dl Stefan Galea; dna Ana Popu n. Lemény din Cluș; dl Dr. Ioan Nichita din Zelau; dna Elena Macsim din Buciumi; dna Ana Mica din Sz. Odorheiu; dra Eugenia Nichita din Zelau; dna Veronica Simocu; dna Elena Simocu din Restolțul-mare; dra Elena Braun din Unimetu; dna Emilia Orianu din Cizer; Anastasia Albu,

Onița Barbantia, Catarina Barbantia din Nireș, dna Victoria Lupan din Baia-mare, dna Maria Ciontea n. Pop din Șișesci, dl Constantin Lucaciu din Baia-mare, dna Nina Vasvari din Birseul de sus, dna Ana Mureșian din Bodia, dna Paulina Curea din Păușa, dna Ana Morariu din Almașul mare, Anisia Ficuțu, Maria Bănuț din Bogdana, dna Veronica Papiriu n. Pop din Ciurnera, dl Ioan German teolog, dna Anastasia Moldovan din Agrigiu, dna Bania Ida, Punguț Ana din Buciumi, Anica Bănuț din Bogdana, Dochia Vlaicu din Bogdana, Ana Gogu din Tresnea, dna Veronica Liscan n. Chita din Cizer, drele Rosalia și Elena Prundușiu din Agrigiu, dna Iustina Gal din Secuieu, dna Ana Marinceșu din Secuieu, dra Cornelia Pop din Morlaca, dl Faugenbaum Bernat din Buciumi, dna Regina Mesesian din Merția, dna Silvia Sados, dna Elena Hoszu-Longin n. Pop din Deva, drele Eugenia și Emilia Trif din Zelau, dra Floarea P. Papiriu din Iclod, dra Iuliana P. Papiriu din Iclod, dna Cornelia Petran din Fizes, dna Veronica Pop din Tresnea, dna Maria Miron din Drag, dna Nina Farago din Drag, dra Ludovica Pop din Stărci, dna Maria Simon din Hoređ, dl Dem. Coroian din Santeu, dl Teodor Medan din Hotoan, dl Ioan Mezei din Drag, dna Emilia Osian din Supur, dna Floarea Mircea din Bogdandu, dna Maria Cosma, dra Aurelia Cosma, dna Francisca Marcuș din Simleu, dna Verorica Vicaș din Stărci, dra Stefania Pop din Banișor, dra Eugenia Pop din Iclod, dna Victoria Vicaș n. Papiriu din Cosnicu, dra Victoria Pop din Ortelec, dna Lucreția Pop, dra Elena Cuilean din Băbeni, Irina Rocăș din Solona, Junimea română din Hotoan, dra Ana Seucan, dra Ileana Fonó, dl Stefan Pop din Cărei, dl

Vasilu Patcaș, dl Teodor Medan din Hotoan, dna Iulia Vancu din M. Terem, dna Teresia Boroș, dl Ioan Kóváry Portelec, dra Ana Călugăr din Santeu, dra Borisca László, dra Maria Cheregi din Portelec, dna Ana Miron, dna Elena Călugăr din Santeu.

Observăm, că obiectele în număr de 157, donate conform premiselor, s'au sortat în favorul fondului reuniunii la adunarea generală ținută în Buciumi la 4 August, 1887, eară restul cu ocasiunea maiului din 8 Maiu c.

Numele acelor domni și doamne, cari, pentru augmmentarea fondului scoalei de fete, afară de petrecerea maiială au binevoit a face contribuiri, se va publica și sumele incurse se vor cuita publice cu altă ocasiune.

În fine atragem atențiunea celor interesați, că dintre sorții câștigători la tombola Nrii. 3, 19, 31, 42, 47, 57, 58, 62, 73, 92, 94, 97, 175, 187, 269, 295, 408, 432, 473, 612, 619, 625, 603, 605, 620, 680, 696, 762, 779, 803, 863, 874, 877, 957, și 999 au câștigat diferite obiecte însă până acum acelea nu s'au prezentat pentru ridicarea câștigurilor. — Deci posesorii aceloră sunt invitați, ca sorții câștigători numiți mai sus spre ridicarea obiectelor câștigate să binevoiască a-i prezenta la președintele comitetului aragiatoriu cel mult până la 15 Iunie, c. st. n., căci după acest termin câștigurile neridicate se vor licita în favorul fondului scoalei de fete.

Simleul-Silvaniei, în 15 Maiu, 1888.
A. Cosma, președinte. Ioan P. Lazar, secretariu.

Nr. 512/888 [1848] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei stațiunii parohiale de clasa a III-a în Slimnic, se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foia archidieceșană „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

Porțiunea canonică 18 jugere; stola la Bobotează dela 240 familii à 1 fl. v. a. Casă parohială; alte compietințe stolari dela botezuri, cununii, înmormentări etc.

Toate acestea la olaltă computate dau un venit anual minimal de 400 fl. v. austr.

Reflectanții, cererile concursuale instruite conform prescrișelor în vi-

goare, se le adreseze la subscrișul în terminul arêtat.

Sibiu, 9 Iunie, 1888.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

I. Hannia, adm. protopp.

Sz. 3681/1888 polg. [1845] 3—3

Hirdetmény.

Alóírt kir. törvénszék által közzétetik, hogy a Kürpödi (Szeben megye újgyházi járás) határ tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalás Stanuletiu Szimion és társainak kérelme folytán elrendeltetett és ennek határnapjával a helyszinén a Kürpödi községi íródába 1888 évi augusztus 29-én d. e. 9 óra tüzetett ki. Ezen tárgyalásra az említett község összes birtokei azon megjegyzéssel idéztetnek meg hogy az arra meg jelenő felek ugy fognak, tekintetni, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

A Nagy-szebeni kir. törvénszéknek, mint urbéri bíróságnak 1888 május 24 én tartott üléséből.

Morbul caracteristic și mai lătit în această țară este mistuirea cea rea.

Bucătăriile moderne și modul de traiu modern sunt cauzele acestei suferințe, care în un mod neprevădător ne cupinde în ghiarele sale. Mulți oameni sufer de dureri de pept și coaste, adeseori și de dureri de spate; se simt slabi și somnuroși, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineața; un fel de scuipit cleios se adună în dinți; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, și adeseori simt în stomach un fel de obosire, ce nu se poate descrie, care prin întroducerea nutremântului nu se depărtează. Ochii sunt fără viață, mânil și picioarele se răcesc; nu trece mult și se ivesce tusa, la început seacă, după câteva luni însă însoțită de flegmă verde, cel cuprins de boală se simte pururea obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritabil și melancolic, l cuprind presimțiri rele; când se ridică repede se simte amețit și întreg capul îi e clătinător, intestinele se astupă, pelea îi devine sbârcită și ferbinte, sângele se îngroașe și înțapă, sclerotică ochiului capătă o culoare galbină; urinul se împuținează și capătă o culoare închisă, rămânând o parte din el înăuntru; luând nutremântul, simte când un gust dulce când acru, care e însoțit de bătaii puternice de inimă; puterea vederei scade, împăiengându-i-se ochii și se simte cuprins de simțul unei mari slăbiciuni și osteneți. Toate acestea simptome apar alternativ, și se presupune, că aproape o terțialitate din poporațiunea acestei țări sufer de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrakt-shaker mistuirea bucatelor ia un așa avânt, că corpului bolnav dându-i-se nutremânt devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane și milioane de butelii s'au vëndut și numărul documentelor, cari atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, cari poartă cele mai diferite nume, sunt urmările nemistuirii; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci acelea sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina e Shaker-Extrakt. Mărturisirile miilor, cari vorbesc în un mod foarte satisfăcător de propriătăile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină escelentă se poate căpăta în toate spișeriile.

Persoane, cari sufer de incuiare, se folosească „pilulele de curățire a le lui Seigel“ (Seigel's Abführ-Pillen) în legătură cu Shaker-Extrakt „Pilulele curățitoare ale lui Seigel“ vindecă incuierea, alungă frigrurile și răceala, departă durerea de cap, împedecă mânia. Care le a cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe încet și fără de a cauza durere. Prețul: Unoi butelie Shaker-Extrakt fl. 1.25. O șatulă „pilulele curățitoare ale lui Seigel“ 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shaker-Extrakt“ și al „pilulelor lui Seigel“ A. I. White Limited, London 35 Faringdan Road E. C. [1746] 12—24

Karlsbad, Gara 108, in 8 Novembre 1885.

Respect. Domn! De curând 'mi comănda-i la D-Voastră „Extractul-Schaker“ și pilurile lui Seigel și fiind-că eu în curând timp le voiu isprăvi, Ve esprim Stim. Domn, adēna mea mulțemită, căci influința e favorabilă Stimător Cristof Lach.

Publicul se face atent se se ferească de imitațiunile fără nici un efect, cari încă au și efect stricacios.

Depositul principal pentru Austria:

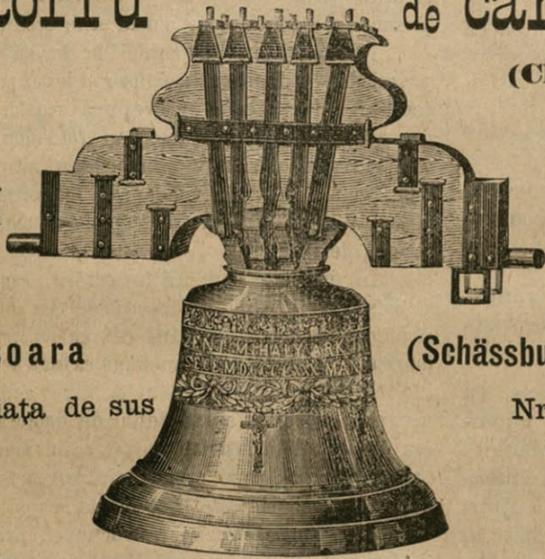
IOHANN NEP. HARNA, farmacie „zum goldenen Löwen in KREMSIER (Mähren).

Depositul principal pentru Ungaria și Transilvania Josef v. Török, farmacist, Königsgasse 12 Budapesta.

Se poate procura mai departe în farmacia din Sibiu, Augustin Teutsch; Alba-Iulia, Gh. Fröhlich; Brașov, Demeter Eremias și Fr. Steiner jun., Eduard Kugler; Cluș: Ioan Biró și Michael Szécy; Huniedoara; Murăș-Oșorheiu, Bernady; Petroșeni, Guido Geberth; Sighișoara, F. Beswert; Zălau, S Ww. Weiss.

Mihaile Manchen, vârsătoriu de campane (Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cusulsucitoriu

in Sighișoara

piața de sus

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeituează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1801] 6—10

Cele mai mari distincțiuni la expozițiunile de la 1867 încôce.

Să se cêră tot-de-a-una a nume:

Extract de carne al Companiei

Liebig

Numai atunci veritabil,

când eticheta fiecărui borcan poartă alăturata semnătură în colôre albastră.

Extractul de carne al lui Liebig servește pentru a prepara repede o excelentă supă substanțială, precum și a îmbunătăți și a da aromă tutulor supelor, sosurilor, legumelor și mâncărilor de carne și, fiind bine întrebunțat, oferesce pe lângă o comoditate extraordinară mijlocul pentru economii mari în menaj. Excelent mijloc de întărire pentru slabi și bolnavi.

Joseph Liebig

Depositul central al Companiei Liebig pentru Austro-Ungaria: Carl Berck furnisorul curței imp. reg. austr. Viena, I., Wollzeile 9. Se găsește în toate băcăniile, drogheriele și farmaciile.

Cele mai mari distincțiuni la expozițiunile de la 1867 încôce.

Mașine patentate de trierat cu vapor

dela

Grossmann & Rauschenbach, Budapesta.

Informațiuni despre întrebunțarea foarte ușoară a puterei efective a consumului de material de ars foarte mic, a prestațiunei trieratului foarte mare,

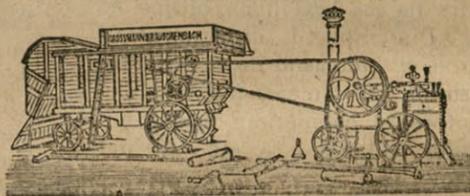
a curățitului și sortirei foarte escelente și despre construcțiunea solidă a fabricatului nostru vorbesc toți, foarte mulți domni compărători de ai nostri de până acum, a căror consemnare de nume stă la dispozițiunea stim. domni agricultori.

GROSSMANN și RAUSCHENBACH

prima fabrică ungurească de mașine agriculturari.

Budapest,

[1825] 4—5 äussere Waitznerstrasse Nr. 7.

6—12

(1788)